

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
06 Kasım 2023
Tarih :
Sayı : 325

10/609

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Isparta İlinin sorunlarının tespit edilmesi; bunların çözüm önerilerinin ortaya konulması ve konuyla ilgili sorunların çözümlerine yönelik kanuni düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. Ve İçtüzüğü'nün 104. Ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 01.11.2023

Deniz Demir
Ankara Mv.
Dürz Dür

Özgür Karabat
İst. Mv.

M. BAKAN
Munir BAKAN
İzmir Mv.

Hikmet Yalın Halıcı
Isparta Milletvekili

GÜLCAN KİŞİ
Gökmen
Mersin Mv.

Özge ÇULHAN
Çankaya Mv.

A. Vehbi Bakırköy
Monda Mv.

Burhan Özgür
Adana Mv.

Rifat Melbuntoğlu
Rizur.

Sercan SARI

Balıkesir Mv.

Sergin Tavuklu
Diy. Mv.

Ali Fazıl KASAP
İkizler Mv.

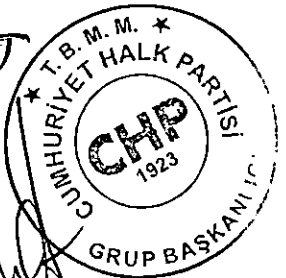
İsmet GÜNEŞHAN
Çankaya Mv.

Ömer Fethi Güren
Niğde Mv.

Mahmut Çelikkale
Sakarya Mv.

Ayhan BARLIT
Adana Mv.

Mahir POLAT
Tatvan Mv.

[illegible]

GEREKÇE

Isparta, Türkiye'nin güneybatısında Akdeniz Bölgesi'nin kuzeyindeki Göller Yöresinde bulunan Türkiye'nin 45'inci büyük ilidir. Isparta nüfusu şu anda 450 bin kişiyi aşmış durumdadır. Isparta; tarımda, turizmde, sanayide ve ihracat kalemlerinde mevcut durumundan çok daha fazla üretim yaparak katma değer sağlayacak potansiyele sahiptir. Ancak bunların gerçekleşmesi için Isparta'nın mevcut sorunlarının çözülmesi gerekmektedir.

Isparta Şehri'nde son yıllarda hem nüfus artışı ve hem de teknolojik gelişmelere bağlı olarak hava kirliliği, toprak kirliliği, su kirliliği, gürültü kirliliği, evsel ve sanayi atıklarından kaynaklanan çevre sorunları vardır. Bu nedenle Isparta İlinin alt yapısı sürekli modernize edilmeli ve yenilenmelidir. Bunun yanında Isparta'nın doğal kaynaklarının kirlenmesini önlemek için de birtakım tedbirler alınmalıdır.

Isparta Eğirdir Gölü, Türkiye'nin ikinci büyük tatlı su kaynağı ve doğal içme suyu olması; Göller Bölgesi'nde içme suyu, kullanma suyu ve tarım sulamasında kullanılması nedenleriyle stratejik ve hayati bir öneme sahiptir. Ancak tarım arazilerinde vahşi sulama yapılması, denetimsiz olarak açık kanallarla kilometrelerce uzaklığa su taşınması, havzayı besleyen akarsu, dere, çay ve yüzey sularının önüne çok sayıda gölet, baraj ve HES yapılması sebebiyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmıştır. Eğer gerekli tedbirler biran önce alınmazsa Eğirdir Gölü ve havzası yok olacaktır.

Türkiye'nin deprem riski dağılım haritasında genel olarak birinci derecedeki deprem kuşağı üzerinde yer alan Isparta, deprem hattı üzerinde yer almaktadır. Ancak depreme karşı önlem alınmamakta ve bölge halkı konuyla ilgili olarak bilgilendirilmemektedir.

Isparta; konum ve iklim bakımından, İç Anadolu, Batı Anadolu ve Akdeniz Bölgesi geçiş bölgesinde bulunması nedeni ile çok çeşitli bir bitki yelpazesine sahiptir. Isparta ilindeki tarım alanlarında üretilen başlıca tarım ürünleri; başta hububat (buğday, arpa, çavdar, mısır, darı, mahlut) olmak üzere, meyveler (elma, kiraz, armut, muşmula, içde, kızılıçık, vişne, şeftali, erik, ayva, kayısı, üzüm, dut, badem ve ceviz), sebzeler (enginar, sakız kabağı, bamya, fasulye, patates, sarımsak, soğan, havuç), baklagiller (nohut, mercimek, börülce, fasulye), endüstri bitkileri (gül, haşhaş, şeker pancarı, ayçiçeği), yem bitkileri (yonca, korunga, fiğ ve burçak) ve kavaklıklardır. Ancak bu kadar zengin bir çeşitliliğe rağmen Isparta'da Toprak Mahsulleri Ofisi alım ofisi (TMO) olmadığı için buğday ve arpa üreticisi hasat ürünlerini ya Burdur ya da Afyon Dinar'a götürmek durumunda kalmaktadır. Dünya'da Yağ Gülü'nün (Rosa Damascana) yüzde 61'lik dilimini tek başına üreten Isparta, Lavanta ve Zambak'ta da (Iris/ Süsen) çok güçlü konumdadır. Ancak buna rağmen bu verimlilik yeterince endüstriyel ürüne dönüşmemekte, uluslararası pazarda hak ettiği yerini almamakta ve çiftçimiz kalkınmamaktadır. Bu ve gerekçede belirtilen diğer tarımsal nedenlerle Isparta'da bir 'Kozmetik Vadisi' kurulmalıdır.

Yine benzer şekilde Isparta teşvik kapsamında destek görmemekte; yeterli uygulamalar ve destek sağlanmamaktadır. Bu nedenle Isparta İli tam teşvik kapsamına dahil edilmelidir.

Isparta otoyol projelerinin belirtilen zamanlarda bitirilmemesi ve gereken şekilde yapım çalışmalarının sürdürülmemesi nedeniyle vatandaşlar ciddi zorluklar yaşamaktadır.

Isparta-Antalya ve Isparta-Konya yollarının yapılmaması; vatandaşların ölümüne neden olurken diğer yandan da başta Ispartalı vatandaşlar olmak üzere bölge halkına ciddi maddi zararlar yüklemektedir.

Isparta'nın bir diğer sorunu da işsizliktir. Isparta'da 2023 yılı Mart ayı itibariyle kayıtlı işsiz sayısı 16766 olarak kayıtlara geçmiştir. Kayıtlı işsiz sayısının belirlenmesinde cinsiyete göre dağılım ele alındığında 9614 kayıtlı kadın işsiz bulunurken, kayıtlı erkek işsiz sayısı ise 7152 olarak tespit edilmiştir. Kayıtlı işsiz sayısının yaş gruplarına göre ele alındığında ise %43'ünün genç işsizlerden oluştuğu gözlemlenmiştir. Kayıtlı işsizler öğrenim durumuna göre değerlendirildiğinde lise ve dengi okul mezunu işsizlerin oranı %42 olarak tespit edilmiştir.

Bu ve diğer önemli sorunların çözümü hem bölge hem de ülke halkının yararına olacaktır. Bu nedenle Isparta İlinin sorunlarının tespit edilmesi; bunların çözüm önerilerinin ortaya konulması ve konuyla ilgili sorunların çözümlerine yönelik kanuni düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması uygun olacaktır.

